

הוכן עיי כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

גיטין דף מה.

מה דרשינן מקרא (דברים כג: טז) ד"לא תסגיר עבד אל אֲדָנָיו אֲשֶׁר יִנְצַל אֵלֶיךָ מֵעַם אֲדָנָיו" וגו'?

מה הדרשא?	
גוי שברח אלינו להנצל מע"ז ¹ , אל תסגירנו - אלא עמך ישב אפי' הוא מז' עממים	לת"ק
מכר האדון עבד כנעני מא"י לחו"ל, לא תסגירנו לאדונו השני אלא יצא לחירות	לר' אחי
עבד כנעני שברח מעם אדונו שבחו"ל לא"י - אל תסגירנו לאדונו הראשון	לר' אחי בר"י
קנה עבד וכתב לו בשטר "לכשאקחך הרי עצמך קנוי לך מעכשיו" - חייב לשחררו	לרבי

אין פודין את השבויים יותר מכדי דמיהן², מה הם הטעמים ומה הנפ"מ ביניהם?

מה הנפקא מינה?	מה הם הטעמים?	
אביו או קרובו עשירים ורוצים לפדותו - מותר	שלא נדחוק הציבור להביאו לידי עניות	לצד א'
אסור אפי' לאביו או קרובו לפדותו	שלא ימסרו עכו"ם לשבות שבויים	לצד ב'

אין מבריחים את השבויים, מה הטעמים ומה הפנ"מ ביניהם?

מה הנפקא מינה?	מה הם הטעמים?	
גם בשבוי אחד - אסור	שלא ייסרו שבויים אחרים שיבואו	לת"ק מפני תיקון העולם
כשיש רק שבוי אחד - מותר	שלא ייסרו שאר שבויים שבידם	לרשב"ג מפני תקנת שבויים

גיטין דף מה:

מה דינו של ספר תורה הנכתב או נמצא אצל גוים כדלהלן?

גוי	מין	
לר' אליעזר: ישרף לרב נחמן ולתני רב המנונא: יגנו ³ לרשב"ג: קורין בו ⁴ (ומיירי בגר שחזר לסורו)	ישרף	כתבו
אמרי לה: יגנו, ואמרי לה: קורין בו	יגנו	נמצא

¹ וזהו "לא תסגיר עבד" - היינו מי שעובד ע"ז, לא תסגירנו "אל אֲדָנָיו" - היינו הע"ז שלו. אכן ר' אחי לא קיבל דרשא זו, דא"כ לא היה צריך לכתוב "מֵעַם אֲדָנָיו" אלא "מֵעַם אֲבִיו" או "מֵעַם אֱלֹהֵיו".

² ודוקא על אחרים, אולם אם רוצה לפדות את עצמו בממונו שלו, מותר. וכן את אשתו ש"אשתו כגופו" ג"כ פודה אפי' מבקשין ממנו עד עשרה בדמיה. וכן אם היה מופלג בחכמה ג"כ מותר כמעשה דר' יהושע בן חנניא, או בשעת החורבן שהכל היו שבויים - ג"כ מותר, לפי הטעם שלא יתאמצו עכו"ם לשבות עוד.

³ ביארה הגמ' מחלוקתם, דר' אליעזר ס"ל ד"סתם מחשבת עכו"ם לע"ז" - ולכן דינו ככתבו מין שישרף. ורב נחמן ותני רב המנונא ס"ל שרק הוא פסול - משום דמי שאינו בקשירת תפילין ובחיוב קריאת התורה אינו בכתבתם.

⁴ והקשתה הגמ', הרי מצינו שרשב"ג מצריך אפי' עיבוד העור לשמן (והביאה הגמ' ברייתא על זה), וא"כ אפי' אם נאמר דלית ליה הדרשא כל שאינו בקשירה אינו בכתובה - תיפו"ל דלא נעשה לשמה. ותירצה דא"כ דרשב"ג שאמר שמותר לקחת ספרים מעכו"ם שכתבו, מיירי בגר שחזר לסורו מחמת יראה.

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

גיטין דף מה:

המוציא את אשתו משום שנדרה נדר, באיזה מקרים מחזיר ובאיזה לא?

יכול להחזיר	אינו יכול להחזיר	
----	בכל נדר ¹	לתנא קמא
נדר שלא ידעו בו רבים - יש הפרה	נדר שידעו בו רבים - אין לו הפרה ²	לר' יהודה
כשאין צריך חכם - דיכול הוא להפר ⁴	כשצריך חכם להפר - דאינו עינוי נפש ³	לר' מאיר
-----	בין צריך חקירת חכם ובין לא ⁵	לר' אלעזר

¹ ושני טעמים יש בזה: א) כדי שלא יקלקלה שלא יאמר אילו הייתי יודע שיש התרה לנדרך לא הייתי מגרשך, ויש מקרים שכבר ניסת לאחר וכשיאמר כן - הוא מבטל את הגט ונמצא בניה מהשני ממזרים. לכן תיקנו שבכל ענין אינו מחזיר, ומזה שידוע שלא יכול להחזירה לא יוכל לטעון עוד שבטעות וכו' גירשה, דהרי אמרו לו כבר שלא יוכל להחזירה אם יגרשה. ב) החמירו וקנסו את האשה כדי שלא תהיה פרוצה בנדרים.

² ס"ל שטעם שאסרו לו להחזירה משום קנס כדי שלא תהיה פרוצה בנדרים, ודוקא בנדר חמור קנסוה.

³ הבעל מיפר נדרים שבינו לבינה, דהיינו נדרי עינוי נפש, אבל שאר נדרים צריך "חקירת חכם" כדי שימצא לה פתח וחרטה. וכיון שלשיטתו לא איכפת לו שתתבזה אשתו בב"ד להפר אותו, יש לחשוש שאם נתיר לו להחזירה, יאמר אם הייתי יודע שיש תקנה לנדרך לא הייתי מגרשך, ויכול לקלקל אותה אם נישאת לאחר לבטל את גיטה.

⁴ וכיון שלא הפר לה בעצמו - לא יוכל לקלקלה, דהכל יודעים שבעל מיפר נדרי אשתו.

⁵ ס"ל שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד, ולכן בנדר שצריך חקירת חכם אינו יכול לקלקלה ולומר אילו הייתי יודע שיכול החכם להתיר לך את הנדר לא הייתי מגרשך, כיון שבכל ענין לא רוצה שתתבזה בב"ד (וביזוי שלה הוא גם ביזויו). ומ"מ אמרו שלא יחזיר גם בכה"ג שצריך חקירת חכם, משום שיכול לקלקל אותה בנדרים שלא צריך בהם חקירת חכם - דיאמר אילו הייתי יודע שאני יוכל להפר את נדרך לא הייתי מגרשך. והיינו שגזר על צריך חקירת חכם אטו נדר שאינו צריך חקירת חכם.